

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a iazurilor/lacurilor de acumulare/lacurilor/heleșteiilor și aprobarea listei iazurilor/lacurilor de acumulare/lacurilor/heleșteiilor declarate de importanță națională

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecțiile, propunerile/recomandările		
<p>Cancelaria de Stat Nr. 29-69-3303 din 26.03.2025</p>	<p>Urmare a examinării proiectului de hotărâre „Cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională” (num unic: 188/MM/2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele propuneri.</p> <p>La proiectul hotărârii: - corelarea denumirii proiectului la prevederile art. VII, lit. c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative care stabilesc că Guvernul va aproba lista iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor, ori conform art. 2 din Legea apelor, nr.272/2011, noțiunea „corp de apă unic și indivizibil” este definită ca totalitatea apelor de suprafață, inclusiv terenul fondului apelor și construcțiile hidrotehnice, care constituie la rândul său o noțiune mai largă decât noțiunea de iaz și lac de acumulare. Respectiv, pe această cale, reglementările propuse de autor depășesc limitele competenței instituite prin actul de nivel superior (a se vedea art. 3 alin.(4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative).</p> <p>Totodată, pe această cale, relevăm că aprobarea listei</p>	<p>Se acceptă. Denumirea proiectului de act normativ a fost redactat. E de menționat că iazul și lacul de acumulare fac parte din aceleași părți componente ca teren și construcții hidrotehnice, și resursa de apă. Or, lacul de acumulare și iazul pot fi construite doar prin bararea unui curs de apă, iar heleșteul prin indiguirea unui teren cu umplere din cursul unui curs de apă de suprafață sau prin pomparea apei.</p> <p>Se acceptă parțial. Aprobarea bunurilor imobile, a</p>

	<p>corpurilor de apă unice și indivizibile ar presupune, în acest sens, și aprobarea listei terenurilor din fondul apelor și a construcțiilor hidrotehnice, elemente ale corpului respectiv conform definiției expuse mai sus, ori proiectul de hotărâre nu prevede aceste reglementări;</p> <p>- ajustarea pct. 1 și 2 din dispoziția de conținut, astfel în primul rând se va aproba lista iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, ulterior criteriile ce stau la baza stabilirii care iazuri și lacuri de acumulare sunt de importanță națională.</p> <p>Totodată, la pct. 3 prin care se prevede că Ministerului Mediului pe parcursul inventarierii va modifica la necesitate lista iazurilor și lacurilor de acumulare, se impune stabilirea unor termeni de realizare a acestei acțiuni. De fapt, procesul de inventariere urma a fi asigurat anterior elaborării proiectului în cauză.</p>	<p>terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, are loc corespunzător reglementărilor art. 13 lit. f) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice prin aprobarea de către Guvern a listelor de bunuri imobile proprietate publică a statului, delimitate în funcție de apartenență și pe domenii, corespunzător legii pre citate și a Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 63/2019. Inclusiv, în Nota de fundamentare este menționat că, calificarea după importanță a corpurilor de apă unice și indivizibile nicidecum nu poate servi drept temei de confirmare a dreptului plenar de proprietate, în toată plenitudinea acestuia, asupra terenului și construcțiilor hidrotehnice ale obiectului acvatic, și de înregistrare a acestuia. Or, articolele 46 alin. (1) și 127 din Constituție stabilesc obligația statului și a celorlalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept. În context, textul dispoziției de conținut a fost redactat, prin completarea cu două puncte noi.</p> <p>Nu se consideră necesar, or, aprobarea criteriilor de calificare a importanței naționale se consideră a fi premergătoare aprobării listei obiectelor selectate în baza acestor criterii.</p> <p>Se acceptă parțial. Definitivarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională nu este posibilă, din următoarele motive:</p> <ul style="list-style-type: none">- în contextul schimbărilor climatice și a secetelor hidrologice criteriul cu referire la suprafața oglinzii apei la nivelul normal de retenție este unul variabil;- fermelor piscicole le poate fi schimbat modul de
--	---	---

	<p>La anexă nr. 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ajustarea denumirii anexei în contextul celor expuse mai sus, astfel se propune următorul cuprins: „Criteriile ce stau la baza clasificării iazurilor și lacurilor de acumulare (corpuri de apă) de importanță națională”; - revizuirea structurii anexei, în sensul înlocuirii pct.2 cu pct.3. 	<p>folosință pe motivul lipsei cererii de valorificare corespunzător destinației, pe parcursul anilor din cauza stării tehnice a ansamblului de construcții și a recomandării urmare expertizării tehnice acestea pot fi desființate, cu posibilă lichidare a obiectului acvatic, inclusiv urmare anumitor calamități sau dezastre, etc.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru corpurile de apă unice și indivizibile care sânt parte componentă ale sistemelor de irigare în cazul lichidării definitive a stației de pompare și a întregului sistem, lacul de acumulare/iazul/heleșteul în cauză nu va mai servi drept sursă de pompare pentru irigare. Iar, în cazul construcției unor noi sisteme de irigare pentru care drept sursă de pompare vor fi conectate lacuri de acumulare/iazuri/heleșteie, care anterior au avut o altă destinație, urmează a fi calificate corespunzător; - în cazul creării unor noi arii naturale protejate de stat în componența cărora vor fi incluse corpuri de apă unice și indivizibile, statutul acestora pe criteriu de importanță urmează a fi atribuit corespunzător. <p>Textul din pct. 6 din dispoziția de conținut a fost redactat, prin completarea cu termenul de realizare anuală a inventarierii iazurilor/lacurilor de acumulare/heleșteielor. Astfel, corespunzător competențelor inventarierea urmează a fi asigurată de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.</p> <p>Se acceptă. Au fost operate modificări.</p> <p>Se acceptă. Au fost operate modificări.</p>
--	--	--

	<p>Totodată, la pct.1 se va concretiza ce se are în vedere prin corpurile de apă unice și indivizibile ale căror bunuri imobile sunt proprietate publică, deoarece reglementarea respectivă creează confuzii. În cazul, în care aceste bunuri presupune terenurile din fondul apelor și construcțiile hidrotehnice parte a corpului de apă unic și indivizibil conform definiției stabilite de legea apelor, atunci reglementarea în cauză vine în contradicție cu sensul art. VII lit. c) al Legii nr.318/2022 care prevede aprobarea listei iazurilor și lacurilor de acumulare, care la rândul său conform definiției constituie corp de apă artificial (de suprafață).</p>	<p>Se acceptă parțial. Sintagma „bunuri imobile” face referire la terenuri și la construcții, corespunzător art. 460 din Cod civil nr. 1107/2002, care urmare modificărilor din 2019 distinge terenurile ca bunuri imobile, iar construcțiile, după caz, ca părți componente a bunului imobil sau ca bunuri imobile în caz de suprafață. Iar, sintagma de „corp de apă” se referă la resursa de apă, la caz, la cea de suprafață. Astfel, corpul de apă unic și indivizibil cuprinde terenul, sau terenurile, în situația amplasării pe teritoriul a două sau mai multor unități administrativ teritoriale a lacului de acumulare/iazului/heleșteului, construcția hidrotehnică (baraj) și resursa de apă din cuveta lacului de acumulare/iazului/heleșteului.</p> <p>La subiect sânt de menționat și prevederile art. 4 alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011, care statuează necesitatea gestionării corpurilor de apă ca bunuri unice și indivizibile și a sensului că elementele acestor bunuri nu pot fi utilizate separat. Inclusiv, sânt de menționat prevederile de distingere drept bunuri imobile de domeniu public a terenurilor destinate fondului apelor, corespunzător art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice și art. 9 alin. (2) lit. b) și 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, în timp ce construcțiile hidrotehnice pot fi deținute atât cu drept de proprietate publică cât și privată. Astfel, pentru situațiile de deținere a dreptului de proprietate privată asupra barajului, pentru care se instituie dreptul de suprafață asupra terenului, se invocă necesitatea de menționare a amplasării pe bunuri imobile proprietate publică, care se referă la terenuri în contextul prevederilor Codului civil. Iar noțiunea de corp de apă artificial se referă la</p>
--	--	--

	<p>La anexa nr. 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ajustarea denumirii anexei în contextul celor expuse mai sus; - revizuirea la compartimentul „adresa amplasării” a denumirii unităților administrativ-teritoriale, astfel pentru uniformizare se va indica mai întâi unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi, apoi cea de nivelul al doilea. <p>De asemenea, se va ajusta Nota de fundamentare la cele invocate mai sus, inclusiv concretizarea dacă sarcina privind aprobarea de către Guvern a listei iazurilor și lacurilor de acumulare prevăzută în Planul de acțiuni aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 a fost preluată de Planurile de acțiuni ulterioare, ori acesta este depășit și mențiunea respectivă este nepotrivită.</p>	<p>acumularea de apă urmare activității umane, și anume urmare barării unui curs de apă prin edificarea unor construcții hidrotehnice sau prin pomparea dintr-o sursă de apă naturală, care drept rezultat și reprezintă lacurile de acumulare, iazurile, heleșteiele și bazinele de apă, în timp ce lacurile, râurile și pâraiele constituie corpuri de apă naturale. Concomitent e de menționat că, delimitarea nemijlocită a resursei de apă în corpuri de apă, corespunzător factorilor fizici și chimici, a structurii și compoziției biotei, etc., este reglementată în Metodologia privind identificarea, delimitarea și clasificarea corpurilor de apă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 881/2013. Întru excluderea unor interpretări eronate, textul „corpurilor de apă unice și indivizibile” a fost substituit cu textul „iazurilor/lacurilor de acumulare/lacurilor/heleșteielor”, în tot textul proiectului.</p> <p>Se acceptă. Au fost operate modificări.</p> <p>Se acceptă. Au fost operate modificări.</p> <p>Se acceptă. Au fost operate modificări.</p>
--	---	--

<p>Congresul Autorităților Locale din Moldova</p>	<p>AVIZ la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională (număr unic 188/MM/2025) Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-2928 din 17.03.2025, privind avizarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională (număr unic 188/MM/2025) și comunică următoarele.</p> <p>1. Hotărârea de Guvern se poate modifica, printr-o altă hotărâre de Guvern, dar nu de către Ministerul Mediului, cum prevede proiectul (ceea ce nu exclude modificarea la propunerea Ministerului Mediului). Prin urmare, se propune excluderea din proiect a pct. 3 (Ministerul Mediului pe parcursul inventarierii corpurilor de apă unice și indivizibile va modifica la necesitate anexa nr. 2 la prezenta hotărâre).</p> <p>2. Referitor la pct. 1 din anexa nr. 1 la proiect (Corpurile de apă unice și indivizibile, ale căror bunuri imobile sânt proprietate publică, se califică a fi de importanță națională și de importanță locală): menționăm, că un corp de apă unic</p>	<p>Se acceptă parțial. Ținând cont de schimbările climatice, de secetele hidrologice, de posibile situații de lichidare definitivă a unor stații de pompare și a întregului sistem, în care caz corpurile de apă unice și indivizibile care sânt parte componentă ale sistemelor de irigare nu vor mai servi drept sursă de pompare pentru irigare, iar în cazul construcției unor noi sisteme de irigare pentru care drept sursă de pompare vor fi conectate lacuri de acumulare/iazuri/heleșteie, care anterior au avut o altă destinație, lista de la anexa nr. 2 urmează a fi modificată. Pct. 3 din dispoziția de conținut devine pct. 6, în redacție nouă, prin completarea cu termenul de realizare anuală a inventarierii iazurilor/lacurilor de acumulare/heleșteielor. Astfel, corespunzător competențelor inventarierea urmează a fi asigurată de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.</p> <p>Se acceptă parțial. La subiect sânt de menționat prevederile art. 4 alin. (6) din Legea apelor nr. 272/2011, care statuează necesitatea gestionării corpurilor de apă ca bunuri unice și indivizibile și a</p>
--	---	---

și indivizibil poate fi constituit din mai multe bunuri imobile, inclusiv terenul ocupat de apă, terenul fâșiei riverane de protecție a apelor, terenul ocupat de construcția hidrotehnică și construcția hidrotehnică. În acest context, această formulare a pct. 1 din anexa nr. 1 nu este una adecvată, având în vedere că unele construcții hidrotehnice sunt proprietate privată (iar corpul de apă este de importanță locală). Însă această formulare încă odată demonstrează că acele corpuri de apă ale căror construcții hidrotehnice au fost privatizate, nu trebuie să se regăsească în anexa nr. 2 la proiect, or, interesul și importanța națională a acestor corpuri de apă au decăzut odată cu deetimizarea construcțiilor hidrotehnice. În cazul în care statul are intenția să declare de importanță națională anumite corpuri de apă ale căror construcții hidrotehnice sunt proprietate privată, concomitent cu această declarație de importanță, se impune și exproprierea dreptului de proprietate privată în condițiile legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

sensului că elementele acestor bunuri nu pot fi utilizate separat. Astfel, corpul de apă unic și indivizibil cuprinde terenul, sau terenurile, în situația amplasării pe teritoriul a două sau mai multor unități administrativ teritoriale a lacului de acumulare/iazului/heleșteului, construcția hidrotehnică (baraj) și resursa de apă din cuveta lacului de acumulare/iazului/heleșteului. Pentru situațiile de deținere a dreptului de proprietate privată asupra barajului, pentru care se instituie dreptul de suprafață asupra terenului, se invocă necesitatea de menționare a amplasării pe bunuri imobile proprietate publică. Inclusiv, în Nota de fundamentare este menționat că, calificarea după importanță a corpurilor de apă unice și indivizibile nicidecum nu poate servi drept temei de confirmare a dreptului plener de proprietate, asupra terenului și construcțiilor hidrotehnice ale obiectului acvatic, și de înregistrare a acestuia. La invocarea pretenției impunerii de expropriere a dreptului de proprietate privată, e de reliefat că excedează subiectului proiectului, inclusiv o astfel de prevedere se consideră a fi inoportună, pe motivul existenței prevederilor de recunoaștere a proprietății unităților administrativ-teritoriale și a celei private. Or, articolele 46 alin. (1) și (2) și art. 127 alin. (1) – (4) din Constituție stabilesc obligația statului și a celorlalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept. Dreptul de proprietate este un drept recunoscut conform normelor civile prin acte confirmative de drept asupra bunului imobil, iar importanța națională reprezintă caracterul necesității și utilității resursei de apă acumulată în limita acestor bunuri imobile, cât și mărimea impactului ce poate fi adus populației și mediului în cazul surpării barajelor,

	<p>3. Referitor la subpct. 3.1. din anexa nr. 1 la proiect (Clasa construcțiilor hidrotehnice de retenție a apei se impune a se determina luându-se în considerație funcțiile lor ca construcții de protecție a teritoriilor și ale obiectelor amplasate în zona biefului aval. Conform tabelului B.2 la normativ, construcțiile hidrotehnice principale, în funcție de importanța social-economică și de condițiile de exploatare, se clasifică drept construcții de reținere a apei în corpurile de apă unice și indivizibile în dependență de următoarele volume, mln.m3: 3.1.1 peste 1000 - I; 3.1.2 de la 200 până la 1000 - II; 3.1.3 de la 50 până la 200 - III; 3.1.4 de 50 și mai mic – IV): reiterăm, că această normă din proiect face trimiterea la un normativ în construcții și specifică anumite „clase” ale construcțiilor hidrotehnice, fără a se aprecia care anume (clase) determină „importanța națională” a corpurilor de apă, respectiv nu stabilește în mod cert, care sunt dimensiunile/criteriile corpurilor de apă de importanță națională, reieșind din dimensiunile (clasa) construcțiilor hidrotehnice.</p>	<p>astfel fiind două lucruri diferite. Argumentarea scopului declarării de importanță națională a iazurilor/lacurilor de acumulare/heleșteielor din anexa nr. 2 este redată în nota de fundamentare. Textul dispoziției de conținut a fost redactat, prin completarea cu două puncte noi. Întru excluderea unor interpretări eronate, textul „corpurilor de apă unice și indivizibile” a fost substituit cu textul „iazurilor/lacurilor de acumulare/lacurilor/heleșteielor”, în tot textul proiectului.</p> <p>Se acceptă parțial. Conform art. 128 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 categoriile de importanță a construcțiilor se stabilesc în conformitate cu normativul tehnic în construcții corespunzător, aprobat de către organul central de specialitate. Pentru construcțiile hidrotehnice fiind Normativul în construcții NCM D.01.03-2007 „Construcții hidrotehnice și îmbunătățiri funciare. Construcții hidrotehnice. Reguli de bază”. Astfel, clasa construcțiilor hidrotehnice de retenție a apei se stabilește în dependență de volumul lacului de acumulare și de clasa de consecințe, de nivelul de risc din punct de vedere al asigurării securității și sănătății persoanelor domiciliante permanente în avalul și amonteale acestuia, ținând cont de numărul acestora. Clasa/categoria de importanță se indică în documentația de proiect, în Cartea tehnică a construcției și în Regulamentul de exploatare a lacului de acumulare. Inclusiv, în pct. 10 din Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteielor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, este prevăzut că, categoria de importanță a construcției hidrotehnice este determinată de clasa acesteia, în</p>
--	--	---

	<p>4. Referitor la subpct. 3.2. din anexa nr. 1 la proiect (Suprafața oglinzii apei de peste 50 ha la nivelul normal de retenție și adâncimea medie de peste 2 metri (adâncimea medie a obiectului acvatic la etapa de recepție finală sau conform proiectului de execuție): considerăm discutabil criteriul propus de autorul proiectului privind „suprafața oglinzii apei de peste 50 ha la nivelul normal de retenție și adâncimea medie de peste 2 metri”, or, nici nota de fundamentare și nici proiectul nu explică modul și raționamentele (tehnice, științifice, economice, etc.) care demonstrează/justifică că „suprafața de 50 ha și adâncimea de 2 metri” sunt determinabile pentru calificarea corpurilor de apă ca fiind de importanță națională.</p> <p>5. Criteriul stabilit la subpct. 3.3. din anexa nr. 1 la proiect (Fermele piscicole, ca unități funcționale de bază în piscicultură, care sunt constituite din una sau mai multe amenajări piscicole, în care se cresc puiști de pește sau pește de consum, în contextul necesității asigurării securității alimentare la nivel național): de asemenea constituie un criteriu discutabil, or nici nota de fundamentare și nici proiectul nu explică indicatorii care atestă faptul că corpul de apă „asigură securitatea</p>	<p>conformitate cu normele de proiectare în vigoare în domeniul construcțiilor hidrotehnice. Acest criteriul depinde de: sarcina creată, prezența localităților, a întreprinderilor industriale, terenurilor agricole etc., amplasate atât în bieful aval, cât și în bieful amonte. Astfel, corespunzător actelor tehnice lacurile de acumulare Costești-Stânca și Dubăsari, care au un volum de peste 1000 mln. m³, au clasa de clasificare I și sânt de importanță excepțională, iar lacul de acumulare Ghidighici are clasa de clasificare IV și este de importanță deosebită. În textul anexei nr. 1 și în Nota de fundamentare au fost operate modificări, la caz.</p> <p>Se acceptă parțial. Raționamentul acestui criteriu constă în selectarea lacurilor de acumulare care, corespunzător Legii apelor nr. 272/2011, sânt corpuri de apă artificiale ce constituie o rezervă de apă cu o posibilă utilizare în diferite scopuri, cu un volum de apă la nivelul normal de retenție de peste un milion m³. În Nota de fundamentare au fost operate modificări la caz.</p> <p>Se acceptă. În textul proiectului au fost operate modificări.</p>
--	---	--

	<p>alimentară la nivel național”. Orice corp de apă, inclusiv unul privat sau de interes local, poate să asigure, în anumite condiții, securitatea alimentară la nivel național. Ponderea și volumul de pește furnizat anual de corpurile de apă proprietate publică, sub acest aspect, de exemplu, pot fi criterii de determinare.</p> <p>6. Pct. 3.4. din anexa nr. 1 la proiect (Corpurile de apă unice și indivizibile parte componentă a sistemelor centralizate de irigare, care servesc drept sursă de apă pentru irigare): se propune a se completa cu textul cu următorul cuprins: „(art. 9 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice)”.</p> <p>7. Subpct. 3.7. din anexa nr. 1 la proiect (Lacurile naturale din componența ariilor naturale protejate de stat): necesită a se completa cu cuvintele „de importanță națională”, pe</p>	<p>Nu se acceptă. Toate iazurile/lacurile de acumulare/heleșteiele ce servesc drept sursă de pompare a apei pentru Sistemele centralizate de irigare (SCI) au fost construite concomitent, fiind parte ale acestor sisteme. Urmare programelor de privatizare și a delimitării masive din anul 2002 unele din aceste construcții hidrotehnice au fost înstrăinate, iar unele au fost delimitate eronat ca proprietate ale APL, ale căror apartenență de drept urmează a fi stabilită în procesul de delimitare. Indiferent de confirmarea apartenenței de drept aceste obiecte necesită a fi folosite corespunzător destinației și în condiții de relații contractuale, conform prevederilor cadrului legal. Prin calificarea acestor corpuri de apă unice și indivizibile ca fiind de importanță națională, suplimentar se va contura destinația acestora drept sursă de pompare a apei pentru SCI, întru inclusivă excludere a oricăror dispute și întreprinderea măsurilor de intervenire prioritara pentru întreținerea corespunzătoare a construcțiilor hidrotehnice. Subsidiar, e de menționat că sistemele centralizate de irigare au fost și sânt proprietate publică a statului, din care considerent nu este necesară trimiterea la art. 9 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.</p> <p>Nu se acceptă. La elaborarea proiectului s-a ținut cont de toate circumstanțele și prevederile Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate</p>
--	---	--

	<p>motiv că în conformitate cu prevederile Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, în arii naturale protejate de stat se regăsesc și bunuri/terenuri proprietate a unităților administrativ-teritoriale (de importanță locală) și chiar proprietate privată.</p> <p>A se vedea de exemplu normele din Legea nr. 1538/1998 (cu precizarea că legea a fost adoptată în perioada în care încă nu exista conceptul de delimitare a proprietății publice după apartenență: a statului sau a unităților administrativ-teritoriale): Art.5. - Obiectele și complexele din fondul ariilor protejate sînt de importanță internațională, națională și locală. Art.7. - (1) Obiectele și complexele din fondul ariilor protejate sînt proprietate publică, cu excepția terenurilor indicate la alin.(3). (6) Deținătorii de terenuri proprietate publică, precum și autoritățile administrației publice locale, sînt obligați să facă propuneri, la un interval de 3-5 ani, începînd cu anul 2000, în vederea luării sub protecția statului a celor mai valoroase și mai reprezentative ecosisteme, biotopuri și monumente ale naturii de importanță națională și locală. Art.15. - Autoritățile administrației publice locale: c) declară drept arii naturale protejate anumite spații naturale din teritoriu, care urmează să fie incluse în documentațiile urbanistice și de amenajare a acestuia. Art.92. - Pentru terenurile proprietate publică sau privată incluse în fondul ariilor protejate, recuperarea pierderilor suportate de deținători se efectuează de la bugetul de stat și bugetele locale, inclusiv din venituri colectate. ș.a.</p> <p>8. Referitor la Anexa nr. 2 la proiect solicităm excluderea tuturor corpurilor de apă ale căror construcții hidrotehnice au fost anterior privatizate (de ex., poz. 50 - ferma piscicolă din sat. Sărata Veche r-nul Fălești, com. Sărata Veche, numerele cadastrale 4373109184 și 43731100790 sau care nu mai există de fapt în natură, fiind secate (de ex.: poz. 27 - iazul „Colibași” sat. Colibași, r-nul Cahul, nr. cadastral</p>	<p>de stat. Astfel, se reiterează excedarea constituirii drept subiect al proiectului stabilirea apartenenței de drept asupra bunurilor imobile pe care sînt amplasate corpurile de apă calificate a fi de importanță națională.</p> <p>Se acceptă parțial. Anexa nr. 2 la proiect a fost revăzută și redactată. Se reiterează excedarea constituirii drept subiect al proiectului stabilirea apartenenței de drept asupra bunurilor imobile pe care sînt amplasate corpurile de apă acumulate pe acestea. Promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului privat.</p>
--	---	---

	<p>9416218329).</p> <p>Odată cu privatizarea patrimoniului de stat, inclusiv prin înstrăinările la licitații republicane a construcțiilor hidrotehnice a obiectelor acvatice a încetat importanța națională a acestor bunuri (corpuri de apă indivizibile), pentru că nu mai servesc cauzei de utilitate publică națională. Prin urmare, aceste terenuri pe care se află corpurile de apă cu construcții hidrotehnice proprietate privată sunt de interes local.</p> <p>Cât privește corpurile de apă care în prezent nu există (actualmente au un alt mod de folosință, de regulă pășuni), importanța națională poate fi declarată după sau concomitent cu reabilitarea prin proiecte individuale, cu identificarea prealabilă a surselor de finanțare.</p>	<p>Statul trebuie să asigure reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii, precum și protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară (art. 126 alin. (2) din Constituție) (Hotărârea Curții Constituționale nr. 5/2011, § 3). Principiul protejării interesului public, național în activitatea economică, financiară și valutară este un principiu primar și prevalează asupra interesului particular sau al unei categorii de beneficiari. Favorizarea subiectivă a intereselor de grup duce la violarea principiului priorității interesului social și național (Hotărârea Curții Constituționale nr. 5/2011, § 3).</p> <p>E de reliefat că în cazul obiectelor acvatice ale căror construcții hidrotehnice au fost obținute cu drept de proprietate privată urmare programelor de privatizare, terenurile acestora sunt înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu drept de proprietate după Republica Moldova. Astfel, conform art. 490 din Codul civil nr. 1107/2002 prezumția nu operează în aceste cazuri.</p> <p>Cu referire la stabilirea dreptului de proprietate și de recunoaștere a acestuia asupra bunurilor imobile a obiectelor acvatice, sunt de reliefat prevederile Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice cu referire la delimitarea proprietății publice în funcție de apartenență, cât și art. 2 din Legea nr. 523/1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale care statuează modurile de dobândire a dreptului de proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale. Subsidiar, în art. 28 din Legea nr. 1543/1998 cadastrului bunurilor imobile sunt prevăzute documentele ce servesc drept temei a înregistrării dreptului asupra bunurilor imobile.</p>
--	--	---

	<p>9. Reiterăm normele pertinente aplicabile din Legea nr. 29/2018 cu privire la delimitarea proprietății publice sunt următoarele: Art. 2 (Noțiuni principale):</p> <p>- bun de interes local – bunul proprietate publică a unității administrativ-teritoriale din domeniul public, care servește cauzei de utilitate publică locală;</p> <p>bun de interes național – bunul proprietate publică a statului din domeniul public, care servește cauzei de utilitate publică națională (de aici se determină un criteriu determinat de lege: „utilitatea publică națională”).</p> <p>Art. 3 (Principiile de bază ale procesului de delimitare a proprietății publice): Delimitarea proprietății publice se efectuează după următoarele principii: c) corelarea intereselor publice ale statului cu ale unităților administrativ-teritoriale (un alt criteriu determinat de lege: „corelarea intereselor publice...”).</p> <p>Art. 9 (Bunurile domeniului public al statului):</p> <p>Alin. (1) De domeniul public al statului țin bunurile proprietate publică specificate în prezenta lege și în alte acte legislative, precum și alte bunuri de uz sau de interes public național;</p> <p>Alin. (2) De domeniul public al statului țin: b) terenurile fondului apelor, precum albiile ale râurilor, cuvete ale lacurilor de acumulare, iazurilor, heleșteielor, terenuri ale fâșiilor riverane de protecție a apei, inclusiv cele intersectate de linia frontierei de stat, terenuri aferente barajelor, digurilor de protecție contra inundațiilor, sistemelor de irigare, sistemelor de desecare și altor construcții hidrotehnice, clasificate drept bunuri de importanță națională conform cadrului normativ sau după natura lor;</p> <p>Art. 11 (Bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale): Alin. (1) De domeniul public al unităților administrativ-teritoriale țin bunurile proprietate publică specificate în prezenta lege și în alte acte legislative, precum și alte bunuri de uz sau de interes public local.</p>	<p>Nu se acceptă. Corespunzător art. 13 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, criteriul interesului (local, raional sau național) și importanței, importanța patrimoniului se stabilește în baza unor studii, avize și expertize specializate, norme și expertize inexistente la moment, pentru stabilirea importanței locale a bunurilor imobile. În timp ce, prin Art. VII. lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 383, art. 723) este prevăzută obligativitatea aprobării de către Guvern a listei iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor. Inclusiv, în cadrul ședințelor Comisiei paritare pentru descentralizare, pe parcursul a ultimilor doi ani, Congresul Autorităților Locale din Moldova a insistat de fiecare dată asupra necesității elaborării normei în cauză. Iar la ședința din data de 24.01.25, organizată de către Ministerul Mediului, la care a participat și reprezentantul CALM, precum și Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, a fost agreată structura proiectului de act normativ. Inclusiv, în cadrul ședinței a fost accentuat și acceptat că calificarea după importanță a obiectelor acvatice, nu poate nicidecum influența asupra stabilirii apartenenței de drept asupra terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, pe care sunt amplasate corpurile de apă, în procesul de delimitare bunurilor imobile. Or, procedura de delimitare prin confirmare a apartenenței de drept este reglementată în normele speciale, în Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice și în Regulamentul privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 63/2018, iar temeiurile</p>
--	--	--

	<p>Aceste norme urmează a fi coroborate cu norma pertinentă din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă:</p> <p>Art. 13 (Proprietatea unităților administrativ-teritoriale): alin. (4) Criteriile principale care stau la baza delimitării patrimoniului unităților administrativ-teritoriale de cel al statului sînt:</p> <p>(a) criteriul interesului (local, raional sau național) și importanței. Importanța patrimoniului se stabilește în baza unor studii, avize și expertize specializate.</p> <p>De asemenea, trebuie luate în considerație prevederile Legii apelor nr. 272/2011, de la:</p> <p>Art. 4 (Regimul proprietății în domeniul apei): Alin. (6) Terenul fondului de apă este un bun indivizibil. Alin. (7) Lacul de acumulare, iazul și heleșteul se consideră corpuri de apă indivizibile constituite din următoarele bunuri: terenul pe care este situat corpul de apă, fișia riverană de protecție a apelor și construcțiile hidrotehnice.</p> <p>Normele pertinente aplicabile din Legea nr. 29/2018 cu privire la delimitarea proprietății publice sunt următoarele:</p> <p>Art. 2 (Noțiuni principale):</p> <ul style="list-style-type: none">- bun de interes local – bunul proprietate publică a unității administrativ-teritoriale din domeniul public, care servește cauzei de utilitate publică locală;bun de interes național – bunul proprietate publică a statului din domeniul public, care servește cauzei de utilitate publică națională. <p>Art. 3 (Principiile de bază ale procesului de delimitare a proprietății publice): Delimitarea proprietății publice se efectuează după următoarele principii: c) corelarea intereselor publice ale statului cu ale unităților administrativ-teritoriale.</p> <p>Art. 20 (Delimitarea bunurilor imobile proprietate publică în funcție de apartenență și pe domenii): Alin. (3) Delimitarea bunurilor imobile proprietate publică pe domenii se realizează pentru fiecare bun în parte, pe calea identificării domeniului public sau privat al statului/al</p>	<p>confirmării sînt statuate în Legea cadastrului nr. 1543/1998, drepturi garantate de Constituția Republicii Moldova și de Cod civil nr. 1107/2002.</p> <p>Concomitent, în privința trimiterii făcute la alin. 6 Legii apelor nr. 272/2011 e de menționat abrogarea acestei prevederi prin modificarea Legii apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70).</p>
--	--	---

unității administrativ-teritoriale, ținând cont de categoriile bunurilor trecute prin lege în domeniul public, de interesul public, de natura și destinația bunurilor.

Art. 9 (Bunurile domeniului public al statului):

Alin. (1) De domeniul public al statului țin bunurile proprietate publică specificate în prezenta lege și în alte acte legislative, precum și alte bunuri de uz sau de interes public național;

Alin. (2) De domeniul public al statului țin: b) terenurile fondului apelor, precum albiile ale râurilor, cuvete ale lacurilor de acumulare, iazurilor, heleșteielor, terenuri ale fâșiilor riverane de protecție a apei, inclusiv cele intersectate de linia frontierei de stat, terenuri aferente barajelor, digurilor de protecție contra inundațiilor, sistemelor de irigare, sistemelor de desecare și altor construcții hidrotehnice, clasificate drept bunuri de importanță națională conform cadrului normativ sau după natura lor;

Art.11 (Bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale):

Alin. (1) De domeniul public al unităților administrativ-teritoriale țin bunurile proprietate publică specificate în prezenta lege și în alte acte legislative, precum și alte bunuri de uz sau de interes public local.

Art. 12 (Bunurile domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale):

Alin. (2) De domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi țin următoarele categorii de bunuri: b) terenurile dobândite prin acte translativ de proprietate, aferente bunurilor privatizate sau private, inclusiv cele aferente construcțiilor nefinalizate.

Aceste norme urmează a fi coroborate cu norma pertinentă din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă:

Art. 13 (Proprietatea unităților administrativ-teritoriale):

alin. (4) Criteriile principale care stau la baza delimitării

Textul se repetă.

	<p>patrimoniului unităților administrativ-teritoriale de cel al statului sînt:</p> <p>(a) criteriul interesului (local, raional sau național) și importanței. Importanța patrimoniului se stabilește în baza unor studii, avize și expertize specializate.</p> <p>De asemenea, trebuie luate în considerație prevederile Legii apelor nr. 272/2011, de la: Art. 4 (Regimul proprietății în domeniul apei): Alin. (5) Terenul de sub apa iazului poate face parte atît din domeniul public, cît și din domeniul privat;</p> <p>Alin. (6) Terenul fondului de apă este un bun indivizibil.</p> <p>Alin. (7) Lacul de acumulare, iazul și heleșteul se consideră corpuri de apă indivizibile constituite din următoarele bunuri: terenul pe care este situat corpul de apă, fișia riverană de protecție a apelor și construcțiile hidrotehnice.</p> <p>10. Reiterăm că proiectul urma a fi elaborat și aprobat în temeiul Art. VII din Legea nr. 318/2022, care a stabilit că Guvernul „va aproba lista iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor”. Scopul adoptării listei conform Legii nr. 318/2022 a fost deblocarea și simplificarea procesului de delimitare a terenurilor pe care sunt amplasate corpurile de apă, înregistrarea acestora și punerea în valoare, anume prin faptul ca Guvernul să aprobe corpurile de apă de importanță națională, și ca să existe o certitudine sporită pentru cele de importanță locală, pentru a nu tergiversa timp îndelungat procesul (așa cum este situația actuală) de delimitare și înregistrare a bunurilor în urma delimitării, inclusiv evitarea unor litigii în instanțele de judecată (și irosirea resurselor publice).</p> <p>Precizăm, că chiar și aceste bunuri care vor fi aprobate de către Guvern ca fiind „de importanță națională” se vor supune ulterior procedurii de delimitare conform Legii nr. 29/2018, inclusiv cu obținerea acordurilor APL în parte (sau decizia irevocabilă a instanței de judecată) și aprobarea de către Guvern în urma delimitării, cu</p>	<p>Nu se acceptă. Suplimentar argumentelor expuse mai sus, la subiect, și ce ține de scopul prevederii de la Art. VII, lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative, evocăm despre lipsa prevederii, prin norma pre citată, a unor excepții de la legislația civilă pe domeniul delimitării bunurilor imobile și stabilirii/confirmării apartenenței de drept asupra bunurilor imobile proprietate publică, și anume în privința terenurilor fondului apelor. Or, prin Legea nr. 318/2022, precum nici prin alte acte legislative, nu s-a intervenit cu modificări pe aspectul prevederii unor derogări la caz la Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, la Legea cadastrului nr. 1543/1998, în Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice sau la Codul civil nr. 1170/2002. Astfel, la etapa actuală, în lipsa existenței unor prevederi sau a unui mecanism în legislație care să reglementeze aspectul de exceptare a necesității respectării procedurii de</p>
--	---	--

	<p>înregistrarea de stat.</p> <p>Pornind de la cele expuse mai sus, CALM solicită luarea în considerație a obiecțiilor expuse, inclusiv excluderea din anexele proiectului a tuturor corpurilor de apă construcțiile hidrotehnice ale cărora au fost supuse privatizării și nu constituie proprietate publică, precum și cele cu construcții hidrotehnice care aparțin unităților administrative-teritoriale.</p>	<p>confirmare a proprietății asupra terenurilor fondului apelor în procesul de delimitare, sau de transmitere a dreptului de proprietate asupra acestora din proprietatea statului în cea a unităților administrativ-teritoriale, se constată o omisiune legislativă, deci o inaplicabilitate a prevederii Art. VII, lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative, în scopul indicat în Nota de informare la normă. În lipsa reglementărilor menționate, recunoașterea sau nerecunoașterea, sau stabilirea apartenenței de drept asupra terenurilor fondului apelor pe care sânt amplasate iazurile/lacurile de acumulare/heleșteiele declarate de importanță națională, ar reprezenta o ingerință în exercitarea drepturilor de proprietate, inclusiv este iminent riscul de invocare a delapidării/deposedării de proprietate a deținătorului de drept de jure.</p>
<p>MINISTERUL FINANTELOR Nr. 07/5-03/140/426 din 27.03.2025</p>	<p>La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-2928 din 17 martie 2025, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre <i>cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională (număr unic 188/MM/2025)</i>, autor – Ministerul Mediului și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele.</p> <p>La Nota de fundamentare</p> <p>Pct. 4.2 din Nota de fundamentare urmează a fi completat cu informația privind impactul financiar asupra bugetului de stat, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 100/2017 <i>cu privire la actele normative</i>, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Totodată, în pct. 4.2 este prevăzut că costurile urmează a fi suportate de către proprietarii obiectelor acvatice, în timp ce în pct. 4.3 se menționează că implementarea noilor prevederi nu va avea impact financiar asupra sectorului privat. În acest sens, autorul urmează să aducă claritate</p>	<p>Se acceptă. În nota de fundamentare au fost operate modificări.</p>

	asupra aspectului invocat.	
Agencia Proprietății Publice Nr. 06-04-2015 din 24.03.2025	Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-2928 din 17.03.2025, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională, număr unic 188/MM/2025 și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestuia.	Se acceptă.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 21-03/922 din 01.04.2025	<p>Examinând proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională (număr unic 188/MM/2025), în limita competențelor funcționale, Vă comunicăm următoarele.</p> <p>Cu titlu general:</p> <p>Vă atragem atenția că obiectul de reglementare al actului normativ deviază de la dispoziția art. VII lit. c) din Legea nr. 318/2022. Or, potrivit acestei dispoziții, Guvernul urmează să „<i>aprobe lista iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor.</i>”, dar nu a corpurilor de apă unice și indivizibile.</p> <p>În context, observăm că potrivit art. 2 din Legea apelor nr. 272/2011, iazurile și lacurile de acumulare au o semnificație mai restrânsă în raport cu corpurile de apă unice și indivizibile, care pot fi părți ale acestor corpuri, însă fără a le substitui generic.</p> <p>Astfel, conform legii menționate,</p> <p>„<i>iazul</i>” este conceput ca „<i>corp de apă artificial format prin stăvilirea apei cu baraj sau prin abaterea unui curs de apă, destinat pisciculturii, irigației etc., cu volum de apă la nivelul normal de retenție de până la un milion m³</i>”,</p> <p>„<i>lacul de acumulare</i>” este „<i>corpul de apă artificial care</i></p>	Se acceptă. În textul proiectului și în nota de fundamentare au fost operate modificări.

constituie o rezervă de apă, cu o posibilă utilizare în diferite scopuri, cu un volum de apă, la nivel normal de retenție, de peste un milion m³”, iar „corp de apă unic și indivizibil” reprezintă „totalitatea apelor de suprafață, inclusiv terenul fondului apelor și construcțiile hidrotehnice, precum și a apelor subterane cu stratul acvifer și roca impermeabilă care le limitează”.

Ținând cont de faptul că unele construcții hidrotehnice se pot afla în proprietate privată, nu este clar cum se va proceda în cazul în care acestea, ca parte a corpurilor de apă unice și indivizibile clasificate ca de importanță națională, se vor atribui, conform art.9 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, domeniului public al statului.

De asemenea, mai observăm că prin art. VII lit. c) din Legea nr. 318/2022 nu este impusă obligația aprobării listei heleșteilor și fermelor piscicole. În contextul celor

Se acceptă parțial. În Nota de fundamentare este menționat că, calificarea după importanță a corpurilor de apă unice și indivizibile nicidecum nu poate servi drept temei de confirmare a dreptului plener de proprietate, în toată plenitudinea acestuia, asupra terenului și construcțiilor hidrotehnice ale obiectului acvatic, și de înregistrare a acestuia. Or, articolele 46 alin. (1) și 127 din Constituție stabilesc obligația statului și a celorlalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept. În context, textul dispoziției de conținut a fost redactat, prin completarea cu două puncte noi. Concomitent e de reliefat că conform art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice, și art. 9 alin. (2) lit. b) și art. 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, terenurile fondului apelor sânt bunuri proprietate publică de domeniu public, nepasibile privatizării. În situația de deținere a dreptului de proprietate privată asupra construcțiilor hidrotehnice și a dreptului de proprietate publică asupra terenului, relația funciară este cea de suprafață.

Se acceptă parțial. În Nota de fundamentare a proiectului de act normativ, sânt menționate argumentele de declarare de importanță națională a

enunțate, este necesar de completat nota de fundamentare cu precizări întru eliminarea neclarităților sesizate. În opinia noastră, proiectul urmează să se limiteze strict la lista iazurilor și lacurilor de acumulare clasificate ca fiind de importanță națională.

La Hotărâre:

Pct. 3 se va revizui, întrucât modificarea unei hotărâri a Guvernului excedă competența Ministerului Mediului și contravine, totodată art. VII lit. c) din Legea nr.318/2022. Lista din anexa nr. 2 ar putea fi revizuită la propunerea Ministerului Mediului, dar nu modificată.

La anexa nr. 1:

Prezenta anexă prevede criteriile de clasificare a corpurilor de apă unice și indivizibile ca fiind de importanță națională. Textul criteriului specificat la pct. 3.1 nu este clar, din care motiv prezintă dificultate comentariul acestuia.

În ceea ce privește corpurile cu suprafața apei de 50 ha și fermele piscicole, observăm lipsa unor indicatori ce ar delimita aceste obiecte de cele care prezintă interes local. În acest context, atragem atenția autorului că, potrivit art. 2 din Legea nr. 29/2018, bunul de interes național semnifică bunul proprietate publică a statului din domeniul public, care servește cauzei de utilitate publică națională, iar din

unor corpuri de apă unice și indivizibile (lacuri de acumulare, lacuri, iazuri, heleșteie) în contextul necesității de asigurare a utilizării durabile a resursei de apă, de asigurare a siguranței structurilor hidrotehnice cu cel mai mare număr de persoane domiciliat permanent în avalul acestora, precum și a creării condițiilor favorabile pentru asigurarea unei folosiri cât mai rațională a resursei de apă. Astfel, din considerentul existenței heleșteielor cu volume mari de apă, cu suprafețe a oglinzii apei de peste 50 ha la nivelul normal de retenție a apei și a celor care servesc drept sursă de pompare a apei pentru Sistemele Centralizate de Irigare, acestea au fost incluse în lista celor ce pot fi calificate ca fiind de importanță națională. Criteriul de selectare a fermelor piscicole a fost exclus.

Se acceptă. Pct. 3 din dispoziția de conținut devine pct. 6, în redacție nouă, prin completarea cu termenul de realizare anuală a inventarierii iazurilor/lacurilor de acumulare/heleșteielor. Astfel, corespunzător competențelor inventarierea urmează a fi asigurată de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.

Se acceptă. Textul pct. 3.1. din anexa nr. 1 devine pct. 2.1. în redacție nouă.

Se acceptă parțial. Raționamentul criteriului, de selectare după suprafața oglinzii apei de peste 50 ha la nivelul normal de retenție a apei și adâncimea medie de peste 2 metri, constă în selectarea lacurilor de acumulare care, corespunzător Legii apelor nr. 272/2011, sânt corpuri de apă artificiale ce constituie o rezervă de apă cu o posibilă utilizare

	<p>prevederile art. 5 alin. (3) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr.488/1999, <i>se consideră de utilitate publică de interes național lucrările care răspund obiectivelor și interesului întregii societăți sau ale majorității ei.</i></p> <p>În sensul prenotat, proiectul și nota de fundamentare nu conține argumente pertinente cu privire la includerea unor obiecte în anexa nr. 2.</p> <p>În procesul de definitivare al proiectului, urmează a verifica, totodată, dacă unele obiecte incluse în lista din anexa nr. 2 nu au fost transmise în proprietate privată sau mai există fizic.</p>	<p>în diferite scopuri, cu un volum de apă la nivelul normal de retenție de peste un milion m³. În Nota de fundamentare au fost operate modificări la caz.</p> <p>În privința posibilului interes local asupra obiectelor acvatice menționate, e de reliefat că corespunzător art. 13 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, criteriul interesului (local, raional sau național) și importanței, importanța patrimoniului se stabilește în baza unor studii, avize și expertize specializate, norme și expertize inexistente la moment, pentru stabilirea importanței locale a bunurilor imobile. În timp ce, prin Art. VII. lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 383, art. 723) este prevăzută obligativitatea aprobării de către Guvern a listei iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor. Suplimentar, se reiterează excederea constituirii drept subiect al proiectului stabilirea apartenenței de drept asupra bunurilor imobile pe care sânt amplasate corpurile de apă calificate a fi de importanță națională. În nota de fundamentare au fost operate modificări.</p> <p>Se acceptă. În anexa nr. 2 au fost operate modificări.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne nr. 41/1128 din 31.03.2025</p>	<p>Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională (număr unic 188/MM/2025) și reieșind din domeniul de competență, comunică susținerea promovării proiectului, cu luarea în</p>	

	<p>considerare a următoarelor propuneri.</p> <p>1. Se propune includerea noțiunii „corpul de apă de importanță națională”, pentru a clarifica criteriile exacte ce stau la baza declarării unui corp de apă ca fiind de importanță națională, având în vedere relevanța acestora în protecția resurselor de apă și implicarea autorităților în gestionarea acestora.</p> <p>2. Concomitent, se propune detalierea regimului juridic al protecției și administrării corpurilor de apă de importanță națională, având în vedere corelarea acestora cu infrastructura critică. În acest context, este necesar să se reglementeze măsurile specifice de protecție împotriva poluării, de gestionare sustenabilă a resurselor de apă, precum și măsurile de protecție împotriva riscurilor naturale sau tehnogene ce pot afecta aceste corpuri de apă de importanță strategică.</p>	<p>Nu se acceptă. Corpurile de apă, corespunzător noțiunilor de la art. 2 din Legea apelor nr. 272/2011, se clasifică în corpuri de apă de suprafață și în corpuri de apă subterane. Corpurile de apă de suprafață pe lângă lacuri, lacuri de acumulare, iazuri și heleșteie, includ și cursurile de apă râuri, pâraie și canale. Iar prin Art. VII, lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative este statuată responsabilitatea Guvernului de aprobare a listei iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor. Concomitent e de menționat că, delimitarea nemijlocită a resursei de apă în corpuri de apă, corespunzător factorilor fizici și chimici, a structurii și compoziției biotei, etc., este reglementată în Metodologia privind identificarea, delimitarea și clasificarea corpurilor de apă, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 881/2013. Întru excluderea unor interpretări eronate, textul „corpurilor de apă unice și indivizibile” a fost substituit cu textul „iazurilor/lacurilor de acumulare/lacurilor/heleșteielor”, în tot textul proiectului.</p> <p>Se acceptă parțial. Condițiile de exploatare a corpurilor de apă unice și indivizibile (iazurilor/lacurilor de acumulare/lacurilor/heleșteielor) necesită a fi specificate în regulamentele de exploatare ale acestora. Acțiunile necesare ce urmează a fi întreprinse în procesul de exploatare a construcțiilor hidrotehnice și cele de întreținere corespunzătoare a corpului de apă, și de protecție a resursei de apă, sânt reglementate în Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de</p>
--	--	--

	<p>3. Referința la anexe se va expune conform următoarei formule: „Anexa nr. _ la Hotărârea Guvernului nr. ___/2025”.</p> <p>4. Cu referire la Anexa nr. 1 la proiectul hotărârii de Guvern:</p> <p>4.1. La pct. 2 se propune revizuirea trimiterii la documentul NCM D.01.03-2007, cu indicarea expresă a actului prin care a fost aprobat.</p> <p>4.2. La pct. 3, subpct.3.6 se va expune în următoarea redacție: „3.6 Corpurile de apă unice și indivizibile din zona de frontieră;”.</p> <p>În fundamentarea propunerii, precizăm dispozițiile pct. 29 din Hotărârea Guvernului nr. 403/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, care statuează că</p>	<p>acumulare/iazurilor/heleșteiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, în Legea apelor nr. 272/2011 și în Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător. În context, textul dispoziției de conținut a fost redactat, prin completarea cu un nou punct, prin care Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” se obligă de a elabora instrucțiunea privind monitorizarea și gestionarea în siguranță a iazurilor/lacurilor de acumulare/lacurilor/heleșteiilor declarate de importanță națională.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Conform art. 128 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 categoriile de importanță a construcțiilor se stabilesc în conformitate cu normativul tehnic în construcții corespunzător, aprobat de către organul central de specialitate. Pentru construcțiile hidrotehnice fiind Normativul în construcții NCM D.01.03-2007 „Construcții hidrotehnice și îmbunătățiri funciare. Construcții hidrotehnice. Reguli de bază”.</p> <p>Se acceptă parțial. Textul prevederii, pct. 3.6. a devenit pct. 2.5., conform noțiunii de „apă de frontieră” de la art. 2 din Legea nr. 28/2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, se completează cu textul „(care constituie apă de frontieră)”. În privința prevederii de la pct. 29 Regulamentului privind valorificarea terenurilor</p>
--	--	--

	<p>expunerea spre valorificare a terenurilor din zona de frontieră, se efectuează în coordonare prealabilă cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.</p> <p>În eventualitatea acceptării modificării înaintate, nota de fundamentare urmează a fi ajustată, în partea în care se face trimitere la coordonarea prealabilă cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră în cazul traversării liniei frontierei de stat, cu prevederile noi agreate.</p> <p>4.3. Pct. 3 se va completa cu subpct. 3.8, unde să fie prevăzute prevederile tabelului B.4 – „Clasa construcțiilor hidrotehnice în funcție de consecințele accidentelor hidrodinamice eventuale” al normativului în construcție NCM D.01.03-2007 „Construcții hidrotehnice. Reguli de bază”.</p> <p>Ca urmare, se va revizui și Anexa nr. 2 la proiect prin care se va aproba „Lista corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională” în vederea completării cu corpurile de apă calificate ca fiind de importanță națională corespunzător criteriilor propuse supra. Completarea cu acest criteriu are ca scop conștientizarea</p>	<p>fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024, e de menționat despre necesitatea de coordonare prealabilă cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră în cazul expunerii spre valorificare a iazurilor/lacurilor de acumulare/heleșteilor (locațiune, suprafață) situate în zonă de frontieră. Iar calificativul de importanță națională se propune a fi atribuit iazurilor/lacurilor de acumulare/lacurilor/heleșteilor care sânt nemijlocit traversate de linia de frontieră, sau se află în imediata apropiere a acesteia. În cazul prevederii criteriului de selectare corespunzător amplasării în zona de frontieră, ar urma de a fi selectate toate obiectele acvatice amplasate pe suprafețele de teren cuprinse în limitele lățimii de 10 km de la frontiera de stat către interior, de-a lungul ambelor frontiere de stat. Situație care ar obliga includerea tuturor obiectelor de apă indiferent de restul criteriilor de selectare, pentru care vor decădea argumentările aduse cu referire la scopul declarării importanței naționale ale acestor corpurile de apă unice și indivizibile. În Nota de fundamentare au fost operate modificări.</p> <p>Nu se consideră necesar. În prevederile art. 128 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 construcțiile sânt clasificate corespunzător importanței și a nivelului de risc din punct de vedere al asigurării securității și sănătății. Inclusiv, clasa/categoria de importanță se indică în documentația de proiect, în Cartea tehnică a construcției și în Regulamentul de exploatare a lacului de acumulare, în funcție de eventuale consecințe ale accidentelor hidrodinamice. În textul anexei nr. 2 și în Nota de fundamentare au fost operate modificări, la caz.</p>
--	---	---

	<p>pagubelor eventuale asupra infrastructurii și numărului de persoane ce pot suferi în urma accidentului construcțiilor hidrotehnice.</p>	
<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 19-1905 din 10.04.2025</p>	<p>Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională (număr unic 188/MM/2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.</p> <p>Având în vedere că anumite corpuri de apă constituie surse de apă brută pentru sistemele centralizate de alimentare cu apă, se recomandă ca în procesul de actualizare a listei corpurilor de apă de importanță națională să se țină cont și de cele care servesc drept surse de apă pentru alimentarea cu apă potabilă a populației, în conformitate cu Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.</p> <p>În acest sens, propunem spre analizare oportunitatea introducerii unui criteriu distinct în Anexa nr. 1 – punctul 3: „Corpurile de apă unice și indivizibile utilizate drept sursă de apă brută pentru sistemele centralizate de alimentare cu apă potabilă”.</p> <p>Această completare ar contribui la protejarea surselor de apă esențiale pentru sănătatea publică și la consolidarea politicilor de securitate a apei la nivel național.</p>	<p>Se acceptă parțial. Nu se consideră necesar de a fi inclus ca un criteriu aparte, din considerentul că astfel de corpuri de apă unice și indivizibile care servesc drept sursă de apă brută pentru sistemele centralizate de alimentare cu apă potabilă se regăsesc deja în criteriile cu referire la clasa construcțiilor hidrotehnice în dependență de volumul de apă din obiectul acvatic și de suprafața oglinzii apei de peste 50 ha. În textul prevederii au fost operate modificări.</p>

Ministru

Sergiu LAZARENCO